

Projekt

przygotowany przez Wójta
Gminy Siemyśl

UCHWAŁA NR
RADY GMINY SIEMYŚL

z dnia 2023 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siemyśl
na lata 2024-2027**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289, 535 i 1606) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693 i 1938) Rada Gminy Siemyśl uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siemyśl na lata 2024-2027 - stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siemyśl.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Siemyśl
z dnia

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siemyśl na lata 2024 – 2027

**GMINA
SIEMYŚL**

Spis treści

Rozdział I. Uwarunkowania prawne	3
1.1. Podstawa prawna	3
1.3. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy w 2023 roku	5
Rozdział II. Charakterystyka zjawiska przemocy	12
2.1. Formy przemocy	12
2.2. Rodzaje przemocy domowej	18
Rozdział III. Analiza zjawiska przemocy w świetle źródeł zastanych w Gminie Siemyśl	19
3.1. Przeciwdziałanie przemocy domowej	19
Rozdział IV. Analiza SWOT	21
Rozdział V. Adresaci Programu	23
Rozdział VI. Realizatorzy Programu	23
Rozdział VII. Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siemyśl na lata 2024 – 2027	24
Rozdział VIII. Finansowanie, monitoring oraz realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siemyśl na lata 2024– 2027	30

Rozdział I.

Uwarunkowania prawne

1.1. Podstawa prawna

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siemyśl na lata 2024-2027 został opracowany zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej¹ – z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535), która obowiązuje w zasadniczej części od 22 czerwca 2023 r.

W myśl art. 6. ust. 2 pkt 2-4 podanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do pozostałych zadań własnych gminy należy:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Ponadto w niniejszym dokumencie uwzględniono podstawowe akty prawne, które współtworzą polski system przeciwdziałania przemocy domowej, czyli w szczególności:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 127, z późn. zm.),

¹ T.j. Dz. U. z 2023, poz. 289, 535.

- ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1266, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571),
- ustawę z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914), Monitor Polski – 22 – Poz. 1232
- ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722),
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, z późn. zm.),

- ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, z późn. zm.).
- Uchwałę nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2023 poz. 1870)

1.3. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy w 2023 roku

Od dnia 22 czerwca 2023 r. w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, obowiązuje nowa i rozbudowana w stosunku do poprzedniej definicja legalna przemocy domowej, przez którą rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej” (art. 2 ust. 1 pkt 1).

Natomiast w myśl nowej definicji osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,

- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni
 - wobec których jest stosowana przemoc domowa

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2 (wyżej).

Zmiany dotkną m.in. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych i kuratorów sądowych.

Ponadto nowelizacja wprowadziła zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych są powoływane grupy diagnostyczno-pomocowe.

Do zadań ZI należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów o których mowa w art. 9 a ust. 3-5 w szczególności przez:

- 1) *diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym*
- 2) *inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom*
- 3) *inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową*
- 4) *opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej*

- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5 a
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy

Grupy diagnostyczno-pomocowe są powoływane przez ZI niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej. Został poszerzony skład grupy diagnostyczno-pomocowej o pracownika socjalnego oraz funkcjonariusza Policji. W sprawach osób stosujących przemoc domową, pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora sądowego, w skład grupy wchodzi także zawodowy kurator sądowy lub wskazany przez kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej społeczny kurator sądowy. Oprócz powyższych osób mogą to być jeszcze:

- 1) pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej
- 2) asystent rodziny
- 3) nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego
- 4) osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny,
- 5) przedstawiciel GKRPA,
- 6) pedagog, psycholog lub terapeuta (będący przedstawicielem jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, GKRPA, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, ngo)

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza gdy udział żołnierza ŻW nie jest możliwy, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej może wchodzić:

- inna osoba wskazana przez przełożonego osoby stosującej przemoc domową lub
- jej przełożony

Zadania dla grup diagnostyczno-pomocowych:

- 1) *dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową*
- 2) *realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia*
- 3) *zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność*
- 4) *realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową*
- 5) *występowanie do ZI z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową*
- 6) *występowanie do ZI z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66 c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń*
- 7) *monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”*
- 8) *zakończenie procedury „Niebieskie Karty”*
- 9) *dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:*
 - a) *uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,*
 - b) *wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”*
- 10) *informowanie przewodniczącego ZI o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”*

Nowelizacja ma też na celu rozwój oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc domową.

Zmiany dotyczą również procedury „Niebieskie Karty”, która nie wymaga już zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Między

innymi wprowadzono jako zasadę realizację procedury według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej. Obowiązkiem grupy diagnostyczno-pomocowej jest zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność. Wprowadzono zasadę, że jeżeli realizacja procedury „Niebieskie Karty” napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno-pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy (lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań).

Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze NK przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Nowe wymogi wobec osób kierujących specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla osób doznających przemocy domowej:

Art. 6a. Osoby kierujące specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla osób doznających przemocy domowej są obowiązane posiadać specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz:

- 1) co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, lub*
- 2) co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej, w tym co najmniej roczny staż pracy w instytucjach lub placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.*

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw poszerzył od połowy sierpnia 2023 r. katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który obejmuje również:

- **zakaz zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą** – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą;
- **zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą** – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, a także gdy osoba

stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;

- **zakaz wstępu na teren** szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą domową, i przebywania na tym terenie – jeżeli osoba dotknięta przemocą domową uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Nowelizacja stanowi zatem uzupełnienie rozwiązań z 2020 r. pod postacią tzw. „Ustawy Antyprzemocowej”, która wprowadziła do porządku prawnego uprawnienie do wydawania wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do tego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Wszystkie powyższe zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową mogą być wydane przez:

- Policję lub Żandarmerię Wojskową,
- sąd – postanowieniem o udzielenie zabezpieczenia,
- sąd – postanowieniem o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa.

Jedną z kolejnych zmian prawnych znaczących z punktu widzenia celów niniejszego Programu jest ta, wprowadzona przez Ustawę z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606), która wejdzie w życie – w zasadniczej części - 15 lutego 2024 r.

W myśl tej nowelizacji w art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej dodano punkt 4a i 4b oraz ust. 8, co oznacza zmiany w procedurze zapewnianiu dziecku ochrony przed przemocą domową przez pracownika socjalnego. Przed podjęciem decyzji o interwencji na podstawie art. 12a pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokona oceny ryzyka

zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka.

W przypadku zapewnienia dziecku ochrony udziela się mu wsparcia psychologa. Wzór przedmiotowego kwestionariusza wprowadzi w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem ds. zdrowia i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

Kolejnym ważnym krokiem w przeciwdziałaniu przemocy domowej jest Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030. Rząd chce zwiększyć skuteczność pomocy i wsparcia osobom zagrożonym oraz doznającym przemocy domowej. Do najważniejszych rozwiązań Programu należą m.in.: podniesienie świadomości społecznej związanej z przeciwdziałaniem przemocy domowej; rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej; podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej; zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej dla osób, które doświadczają przemocy domowej; zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób, które zajmują się świadczeniem usług dla osób zagrożonych i doznających przemocy domowej².

Zaproponowane działania w niniejszym Programie są zgodne z działaniami zawartymi w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030.

² <https://www.prawo.pl/prawo/program-przeciwdzialania-przemocy-domowej-na-lata-20242030,523747.html>

Rozdział II.

Charakterystyka zjawiska przemocy

2.1. Formy przemocy

Od 2020 roku świat, jak i Polska mierzyła się z trwającą pandemią zakaźnej choroby COVID-19 wywoływanej przez koronawirusa SARS-CoV-2, która wymusiła zmiany w codziennym funkcjonowaniu. Izolacja społeczna wpłynęła na zwiększenie agresji w domach.

Istotne jest zwrócenie uwagi na to, że „przewidywania dotyczące możliwości gwałtownego wzrostu liczby przypadków użycia przemocy wobec osób najbliższych w czasie epidemii są uzasadnione także czynnikami psychologicznymi: strach przed zakażeniem, poczucie braku kontroli nad biegiem wydarzeń, potencjalne pogorszenie sytuacji materialnej, mogą bowiem działać jako stresory prowadzące do wybuchów agresji wobec osób najbliższych”³.

Związany także z pandemią stres, niepewność (w tym także finansowa) doprowadziły do nasilonej agresji w domu. W Polsce w okresie pandemii zwiększyła się liczba nieformalnych sygnałów od osób doznających przemocy domowej o stosowanej wobec nich przemocy domowej:

- *Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, prowadząca całodobowy telefon zaufania dla młodych ludzi, w marcu 2020 r. zarejestrowała największą od 11 lat liczbę interwencji – było ich dwa razy więcej niż w poprzednich miesiącach*⁴.
- *Konsultanci Centrum Praw Kobiet sygnalizowali, że podopieczne wskazywały na zwiększoną kontrolę i inwigilację ze strony partnerów oraz na trudności w nawiązaniu kontaktu ze specjalistycznymi ośrodkami*⁵.

³ <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/osoby-doswiadczajace-przemocy-domowej-znalazly-sie-w-sytuacji-zagrozenia-zycia>

⁴ I. Pajdała, Za zamkniętymi drzwiami, „Gazeta Policyjna” 2020, nr 182, <https://gazeta.policja.pl/997/archiwum-1/2020/numer-182-maj-2020/188558,Za-zamknietymi-drzwiami.html> w: D. Bek, O. Sitarz, A. Jaworska-Wieloch, Gdy azyl staje się więzieniem – przeciwdziałanie przemocy domowej w warunkach kwarantanny i izolacji, Forum Polityki Kryminalnej, vol. 1, s. 9-10.

⁵ Tamże.

- Według danych Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę w czasie pandemii (od połowy marca do końca czerwca 2020 r.) 27% dzieci i młodzieży doświadczyło co najmniej jednej z dwunastu badanych form krzywdzenia: co dziesiąte dziecko (11%) doznało przemocy ze strony bliskiej osoby dorosłej. Tyle samo doświadczyło wykorzystywania seksualnego (10%), natomiast 1 dziecko na 11 przyznało, że nie ma nikogo, kto mógłby zaoferować mu wsparcie w trudnej sytuacji⁶.

RODZAJE PRZEMOCY	FORMY PRZEMOCY	SKUTKI PRZEMOCY
Przemoc fizyczna	To forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „Ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.	Bezpośrednie: uszkodzenia ciała - urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia; następujące skutki: choroby w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczucie zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne, itp.;

⁶ Przemoc jak wirus. Rusza nowa kampania Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę „Pandemia przemocy”, <https://fdds.pl/przemoc-jak-wirus-rusza-nowa-kampania-fundacji-dajemy-dzieciomsile-pandemia-przemocy/>, w: D. Bek, O. Sitarz, A. Jaworska-Wieloch, Gdy azył staje się więzieniem – przeciwdziałanie przemocy domowej w warunkach kwarantanny i izolacji, Forum Polityki Kryminalnej, vol. 1, s. 9-10.

Przemoc psychiczna	To zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doświadczającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne; Przejawia się poprzez: wymśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.	Zniszczenie poczucia mocy sprawczej ofiary, jej poczucia własnej wartości i godności, uniemożliwienie podjęcia jakichkolwiek działań niezgodnych z zasadą posłuszeństwa, osłabienie psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu oraz wyrobienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, całkowite uzależnienie ofiary od prześladowcy, stały strach i utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.
Przemoc seksualna	Jest to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma; bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia	Obrażenia fizyczne, ból i cierpienie, obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, zamknięcie się /lęk, strach, unikanie seksu/, uogólniona niechęć i obawa do przedstawicieli płci sprawcy przemocy, itp.

	seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytyka zachowań seksualnych, itp.	
Przemoc ekonomiczna	Jest to celowe niszczenie czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Przejawia się poprzez: Okradanie, zabieranie pieniędzy, niełożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspokajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp⁷.	Całkowita zależność finansowa od partnera, niezaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, znalezienie się bez środków do życia.
Zaniedbanie	To ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Przejawia się poprzez:	Obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, zaburzenia w rozwoju, zaburzenia relacji społecznych, brak wykształcenia, różne powstałe choroby w wyniku

⁷ <https://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzynie/8-rodzaj-przemocy>

	nie dawanie (dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.	nieleczenia dziecka, depresja,
Cyberprzemoc	To przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się poprzez: agresja słowna, np. wyzywanie na czatach internetowych, zamieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów; zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych; włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników; szantażowanie; ujawnianie sekretów; wykluczanie z	obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności; trudności w nawiązywaniu kontaktów, izolowanie się; u dzieci mogą wystąpić kłopoty z nauką, problemy psychologiczne, a także zdrowotne – bóle głowy, brzucha, problemy ze snem, depresja, próby samobójcze, samobójstwa⁹.

	grona „znajomych” w Internecie; celowe ignorowanie czyjejs działalności w sieci ⁸ .	

Przemoc domowa może dotyczyć każdej osoby: dziecka, dorosłego, kobiety, mężczyzny, osób starszych oraz osób niepełnosprawnych. „W 2022 r. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej zleciło przeprowadzenie badań na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie wśród kolejnej grupy osób, która może być szczególnie narażona na stosowanie przemocy domowej, tj. wśród osób starszych i niepełnosprawnych. Z przeprowadzonych badań wynika, że wśród osób niepełnosprawnych najczęściej była wskazywana przemoc psychiczna (jej doznawanie zadeklarowało 78,1% osób niepełnosprawnych biorących udział w badaniu) oraz fizyczna (57,8%). W przypadku osób starszych – przemoc psychiczna (87,3%), fizyczna (43,1%) i ekonomiczna (43,1%). Podobnie w przypadku osób starszych i osób niepełnosprawnych – przemoc psychiczna (70,2%) oraz fizyczna (45,2%) i ekonomiczna (41,1%). Najczęściej występującą formą przemocy wobec osób starszych była przemoc psychiczna, a następnie przemoc fizyczna, ekonomiczna i zaniedbanie, a najrzadziej natomiast przemoc seksualna.¹⁰”

Istotne będą działania skierowane do każdej z wyżej wymienionych grup.

⁹ A. Borkowska, *Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie*, NASK Akademia, s. 15.

⁸ A. Borkowska, *Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie*, NASK Akademia, s. 8.

¹⁰ Rządowy Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, s. 9.

2.2. Rodzaje przemocy domowej

Przemoc gorąca	to gwałtowny wybuch tłumionych uczuć złości, frustracji, wściekłości, powodujący agresywne zachowania. Często przyczyny tych trudnych uczuć tkwią poza rodziną, np. powodują je konflikty w pracy. Nie mogąc sobie z nimi poradzić osoba stosująca przemoc odreagowuje je na członkach rodziny. Wie, że może sobie na takie zachowanie bezkarnie pozwolić.
Przemoc chłodna	w przeciwieństwie do przemocy gorącej nie wiąże się z gwałtownymi emocjami i agresywnymi zachowaniami. Wydaje się, że sprawca przemocy jest spokojniejszy bądź bardziej się kontroluje. Przemoc chłodna przyjmuje także postać bardzo rygorystycznego stylu wychowania czy też autorytarnego traktowania dorosłych członków rodziny. Osoba, która krzywdzi jest przekonana o słuszności swoich czynów, zawsze znajdzie dla nich usprawiedliwienie: „gdybym ich nie bił, to nie wyrosłyby na porządných ludzi”, „to dla jej dobra, bo inaczej całkowicie się zmarnuje”, itp.

Rozdział III.

Analiza zjawiska przemocy w świetle źródeł zastanych w Gminie Siemyśl

3.1. Przeciwdziałanie przemocy domowej

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy domowej.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, diagnozowanie problemu przemocy domowej, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą oraz rozpowszechnianie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Celem powołania Zespołu Interdyscyplinarnego jest szybsze i skuteczniejsze podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa, ograniczenie zjawiska przemocy domowej, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb (w tym realizacja procedury Niebieskiej Karty).

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Policji;
- oświaty;
- ochrony zdrowia;
- organizacji pozarządowych.

W Gminie Siemyśl funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny powołany przez Wójta Gminy Siemyśl na podstawie Zarządzenia nr 29/23 z dnia 4 września 2023 r.

Rok 2022:	
Liczba procedur Niebieska Karta kontynuowanych z poprzednich lat	2
Podmioty wszczynające procedurę Niebieska Karta:	4
▪ Policja	2
▪ Ośrodek Pomocy Społecznej	1
▪ Oświata	1
Liczba zakończonych procedur NK z powodu:	2
▪ ustania przemocy	1
▪ brak zasadności prowadzenia procedury	1
Liczba posiedzeń ZI	9
Liczba powołanych GR	4
Liczba spotkań GR	4
Liczba osób skierowanych do psychologa, do terapeuty uzależnień i do specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	10 osób

Siedziba Punktu Konsultacyjnego i Punktu Wsparcia Rodzin i Osób Doświadczających Przemocy mieści się w Gminnym Ośrodku Kultury i Bibliotece w Siemyślu. Dostęp do specjalistów jest dla mieszkańców gminy nieodpłatny.

Głównymi powodami ubiegania się o pomoc społeczną przez klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w 2022 r. niezmiennie od wielu lat są:

- długotrwała lub ciężka choroba,
- ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności.

Rozdział IV. Analiza SWOT

SWOT to akronim angielskich słów: *strengths* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse), *threats* (zagrożenia). W przypadku niniejszego Programu analiza SWOT posłuży jako próba zweryfikowania możliwości, a także ograniczeń – jakimi dysponuje Gmina Siemyśl.

Mocne strony	Słabe strony
▪ działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, ▪ funkcjonowanie Ośrodka Pomocy Społecznej, ▪ działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ▪ utworzenie i funkcjonowanie Punktu Wsparcia Rodzin oraz Osób Doświadczających Przemocy oferującego wsparcie dla osób doznających przemocy domowej, ▪ funkcjonowanie Placówki Wsparcia Dziennego „Kolibry”, ▪ wykorzystanie narzędzia jakim jest procedura „Niebieskie Karty”, ▪ wykwalifikowani pracownicy OPS, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz GKRPA, stale podnoszący swoje kwalifikacje, ▪ prężnie działający Klub Seniora prowadzony w ramach działalności OPS,	▪ zjawisko przemocy, które jest silnie zakorzenione w obyczajowości, utrwalone i podtrzymywane przez stereotypy,

Szanse	Zagrożenia
▪ zmiany prawne wpływające na skuteczniejsze formy udzielania pomocy osobom zagrożonym przemocą domową, ▪ zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat przeciwdziałania uzależnień i przemocy domowej, ▪ możliwość realizowania programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, a przy tym poszerzenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie przemocy, ▪ możliwość podnoszenia umiejętności służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.	▪ ukrywanie przez rodzinę, sąsiadów, znajomych występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy. ▪ niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom krzywdzonym. ▪ istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dotyczące przemocy domowej, ▪ brak reakcji społeczeństwa na występującą przemoc domową, ▪ niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy domowej, ▪ możliwość wypalenia zawodowego wśród służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, ▪ uzależnienia m.in. od alkoholu wpływające na występowanie przemocy domowej, ▪ słabnięcie więzi rodzinnej, umiejętności komunikacyjnych, rozwiązywania konfliktów poprzez spędzanie czasu w sieci, przed ekranem urządzeń elektronicznych,

Rozdział V.

Adresaci Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siemyśl na lata 2024 – 2027 skierowany jest do:

- społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- osób dotkniętych przemocą domową,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Rozdział VI.

Realizatorzy Programu

Realizatorami Gminnego Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siemyśl na lata 2024 – 2027 są:

- Punkt Konsultacyjny,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Urząd Gminy,
- Komenda Powiatowa Policji,
- placówki oświatowe,
- organizacje pozarządowe,
- placówki ochrony zdrowia,
- lokalne media,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Rozdział VII.

Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siemyśl na lata 2024 – 2027

Głównym celem wyznaczonym w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siemyśl na lata 2024 – 2027 jest: **zmaksymalizowanie efektywności przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie występowania zjawiska przemocy domowej w Gminie Siemyśl.**

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych. Zadania w Programie mają charakter ciągły, przeznaczone na realizację w latach 2024 – 2027 bądź, jeśli wystąpi niezbędna konieczność ich wykonania.

Cel:	Pomoc osobom doznającym przemocy domowej oraz zagrożonych przemocą domową
Kierunki działań:	▪ realizowanie procedury „Niebieska Karta”,▪ prowadzenie monitoringu sytuacji osób, rodzin, w których dochodzi do przemocy domowej,▪ utworzenie grup samopomocowych dla osób doznających przemocy domowej,▪ udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej osobom doznającym przemocy domowej,▪ udzielenie specjalistycznego poradnictwa dla osób doznających przemocy domowej, w tym z zakresu prawnego, socjalnego, psychologicznego, zawodowego, rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz wsparcia,▪ powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych,▪ poinformowanie osób dotkniętych przemocą domową o instytucjach wspierających takie osoby (np. ulotki),▪ zapewnienie sprawnego systemu współpracy służb we wdrażaniu procedury z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,

	▪ zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez np. zapewnienie schronienia,
Termin realizacji:	2024 – 2027
Wskaźniki:	▪ liczba wydanych i rozpowszechnionych informatorów na temat grup pomocowych. ▪ liczba działających grup samopomocowych. ▪ liczba uczestników grup samopomocowych. ▪ liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych, ▪ liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych, ▪ liczba wszczętych Niebieskich Kart w ramach procedury „Niebieska Karta”, ▪ liczba przeprowadzonych specjalistycznych porad z osobami potrzebującymi wsparcia, ▪ liczba osób korzystająca ze specjalistycznych porad, ▪ liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia, ▪ liczba osób korzystająca z możliwości schronienia,
Cel:	Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących, a także podejrzanych o przemoc domową
Kierunki działań:	▪ kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, psychologiczno-terapeutycznym, ▪ stosowanie wobec osób stosujących przemoc domową sądowego zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym lub zbliżania się do niego oraz nakazu opuszczenia lokalu. ▪ organizowanie rozmów motywacyjnych z osobami stosującymi przemoc domową, ▪ zapewnienie dostępu do specjalistów osobom stosującym przemoc w ramach funkcjonującego Punktu Konsultacyjnego (psycholog, terapeuta uzależnień, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy).

Termin realizacji:	2024 – 2027
Wskaźniki:	▪ liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno- edukacyjnym, ▪ liczba osób uczestniczących w programie psychologiczno- terapeutycznym, ▪ liczba osób, wobec których został wydany zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym lub zbliżania się do niego oraz nakazu opuszczenia lokalu, ▪ liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny, ▪ liczba osób, które ukończyły program psychologiczno- terapeutyczny,
Cel:	Zwiększenie jakości usług realizowanych przez podmioty realizujące zadania z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej a także ich współpracy
Kierunki działań:	▪ systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli służb, podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, ▪ umożliwienie superwizji dla przedstawicieli służb, podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, ▪ zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy domowej poprzez wypracowanie aktywnej współpracy placówek oświatowych, służby zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policji, sądu rejonowego, kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych, ▪ współpracowanie z kościołami i związkami wyznaniowymi w celu przeciwdziałania powstawaniu przemocy domowej
Termin realizacji:	2024 – 2027
Wskaźniki:	▪ liczba przeprowadzonych szkoleń dla przedstawicieli służb, ▪ liczba osób biorąca udział w szkoleniach, ▪ liczba superwizji, ▪ liczba osób uczestniczących w superwizji,

	▪ liczba podmiotów współpracujących przy realizacji Programu, ▪ liczba zorganizowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej we współpracy podmiotów
Cel:	Monitoring występowania zjawiska przemocy domowej w Gminie Siemysł
Kierunki działań:	▪ gromadzenie i analizowanie danych statystycznych udostępnionych przez podmioty realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, ▪ monitorowanie procedury „Niebieskie Karty” oraz sytuacji rodzin po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.
Termin realizacji:	2024 – 2027
Wskaźniki:	▪ liczba przeprowadzonych diagnoz, ekspertyz, ▪ liczba osób biorąca udział w badaniach, ▪ liczba zrealizowanych procedur „Niebieskie Karty”. ▪ liczba rodzin, w których ustała przemoc po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.
Cel:	Zwiększenie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży lokalnej społeczności
Kierunki działań:	▪ finansowanie i realizowanie warsztatów, programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży w szkołach, w obszarze przeciwdziałania powstawaniu przemocy, a w tym także zajęcia mające na celu: ▪ rozwój kompetencji emocjonalnych dzieci i młodzieży, ▪ wspieranie i wzmacnianie postaw przeciwko agresji oraz przemocy, ▪ uświadomienie uczniom negatywnych skutków przemocy domowej, ▪ dostarczenie uczniom wiedzy dotyczącej zarówno korzyści, jak i zagrożeń płynących z użytkowania Internetu, ▪ organizowanie szkoleń dla rodziców, które będą pogłębiać ich wiedzę na temat przeciwdziałania przemocy domowej, a także

	cyberprzemocy, a w tym m.in.: ▪ zwrócenie uwagi na kształtowanie kompetencji emocjonalnych dzieci i młodzieży, ▪ poszerzenie wiedzy w zakresie rodzajów, form, skutków przemocy domowej oraz cyberprzemocy, ▪ przypomnienie, poszerzenie wiedzy na temat prawidłowych wzorców wychowania, ▪ organizowanie działań profilaktycznych skierowanych do osób niepełnosprawnych, a także osób starszych, ▪ uczestniczenie w kampaniach społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, ▪ rozpowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych, ▪ rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej oraz cyberprzemocy (np. w postaci ulotek, a także umieszczenie takiej informacji w lokalnych mediach), ▪ organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, a także dorosłych mieszkańców Gminy Siemyśl, a w tym: ▪ działania mające na celu wzmocnienie i utrzymanie pozytywnych relacji dzieci i młodzieży z osobami dorosłymi: pikniki rodzinne angażujące całe rodziny, warsztaty umiejętności rodzicielskich i komunikacji, rodzinne warsztaty profilaktyczne, ▪ informowanie o dostępie do infolinii dla osób szukających wsparcia w związku z doświadczaniem przemocy prowadzonej przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” na zlecenie Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Jest bezpłatna i całodobowa. Infolinia (800-12-00-02) jest dostępna przez siedem dni w tygodniu. W wybranych godzinach prowadzone są również

	konsultacje w języku angielskim i rosyjskim, w wybrane dni działała też telefoniczna poradnia prawna,
Termin realizacji:	2024 – 2027
Wskaźniki:	▪ liczba lokalnych placówek i instytucji rozpowszechniających materiały edukacyjno-informacyjne na temat przemocy domowej oraz cyberprzemocy, ▪ liczba informacji umieszczonych w mediach lokalnych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, ▪ liczba zakupionych materiałów edukacyjno-informacyjnych, ▪ liczba zorganizowanych działań dla społeczności lokalnej, ▪ liczba przeprowadzonych szkoleń dla rodziców, ▪ liczba przeprowadzonych warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, ▪ liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w warsztatach profilaktycznych, ▪ liczba kampanii społecznych, ▪ liczba zorganizowanych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych, ▪ liczba osób uczestniczących w zorganizowanych formach spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież oraz dorosłych, ▪ liczba działań profilaktycznych skierowanych do osób niepełnosprawnych, osób starszych,

Rozdział VIII.

Finansowanie, monitoring oraz realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siemyśl na lata 2024– 2027

Środki finansowe na realizację działań określonych w niniejszym Programie będą pochodzić głównie z budżetu samorządowego (miasta, powiatu, województwa) i centralnego oraz środki z funduszy pomocowych, Unii Europejskiej.

Realizacja Programu będzie systematycznie monitorowana (raz w roku za rok poprzedni). W ramach monitoringu systematycznie gromadzone będą dane dotyczące realizacji celów programu, co umożliwi ocenę postępu jego realizacji. Na podstawie analizy między innymi realizowanego Programu i sprawozdań, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej sporządzi zbiorcze sprawozdanie z działalności Ośrodka, które zostanie przedłożone Radzie Gminy do końca pierwszego kwartału roku następnego.

Uzyskane informacje będą służyć sprawdzeniu efektywności i skuteczności działań Programowych. Umożliwi to bieżąca ocena realizacji zaplanowanych działań jak również pozwoli na wprowadzenie modyfikacji i korekt w sytuacji pojawienia się istotnych zmian w obszarze społecznym.

Zakładane rezultaty są zgodne z rezultatami określonymi w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Siemyśl na lata 2023 – 2029:

- zmniejszenie zjawiska przemocy domowej poprzez budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy psychologicznej dla osób, rodzin dotkniętych przemocą,
- ochrona osób doświadczających przemocy domowej,
- prowadzenie specjalistycznych terapii dla osób sprawujących przemoc domową,
- rozwój społecznej świadomości na temat zjawiska przemocy domowej.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Załącznikiem do niniejszej uchwały jest Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siemyśl na lata 2024-2027.

Wobec powyższego wnioskuję o podjęcie uchwały.

Wójt

Marek Dołkowski